

بررسی تجربه زیسته تحصیل در دانشگاه علوم پزشکی از منظر دانش آموختگان بین الملل

دکتر الهام موحدکر^{۱*}

۱ دانشکده داروسازی، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران

نویسنده مسئول: دکتر الهام موحدکر

چکیده:

هدف مطالعه حاضر تبیین تجربه زیسته تحصیل در دانشگاه علوم پزشکی از منظر دانش آموختگان بین الملل بوده است. به منظور استخراج تجارب مثبت و منفی دانش آموختگان بین الملل مطالعه ای کیفی انجام شد. محیط پژوهش دانشگاه علوم پزشکی ایران بود. مطالعه از طریق مصاحبه با دانش آموختگان بین الملل انجام شد. مصاحبه‌ها به روش تحلیل محتوا تجزیه و تحلیل شد. به منظور تجزیه و تحلیل داده های کیفی از نرم افزار MAXQDA10 استفاده شد. محتوای مصاحبه ها در قالب ۲ مقوله، ۲۱ مفهوم و ۸۲ کد طبقه بندی شد. دو مقوله اصلی مطالعه عبارتند از: (۱) تجارب مثبت (۷۰ کد و ۱۳ مفهوم)؛ و (۲) تجارب منفی (۱۲ کد و ۸ مفهوم). مقوله تجارب مثبت مشتمل بر حوزه های بازاریابی، فرهنگی، ارتباطی، اجتماعی، رفتاری، علمی، آموزشی، فنی و تکنولوژیکی، مالی، سازمانی، پژوهشی، رفاهی، و پیامدی بود. مقوله تجارب منفی نیز مشتمل بر حوزه های بازاریابی، فرهنگی، ارتباطی، اجتماعی، آموزشی، مالی، سازمانی، و رفاهی بود. تلاش در راستای ارتقاء تجربه زیسته دانش آموختگان بین الملل یکی از مهم ترین عناصر زیربنائی بین المللی سازی دانشگاه های علوم پزشکی، مسیر پیشرفت در سطوح عالی رتبه بندی جهانی و عامل رقابتی به شمار می رود.

واژه های کلیدی: بین الملل، دانش آموختگان، دانشگاه، علوم پزشکی

مقدمه:

بین‌المللی سازی به مسائلی از قبیل تدریس، یادگیری، آموزش، توسعه شغلی، سنجش و ارزیابی کیفیت فارغ‌التحصیلی می‌پردازد (۱-۳). ارزیابی آمادگی حضور در عرصه آموزش بین‌الملل در راستای تعیین سیاست‌های دانشگاه‌های علوم پزشکی است و زیربنای بنیادین بین‌المللی سازی آموزش علوم پزشکی به شمار می‌رود. در استاد بالادستی، از قبیل سند چشم‌انداز ۲۰ ساله و برنامه‌های چهار ساله توسعه کشور، نیز بر موضوع گفتمان علمی کشور در عرصه بین‌الملل تاکید شده است. اجرای برنامه‌های آموزش بین‌المللی نهایتاً به ارتقاء و پویایی دانشگاه‌های علوم پزشکی، درآمدزایی، معرفی دانشگاه در سطح بین‌المللی، اشتراک تجارب، معرفی توانایی‌های بومی کشور، بهبود کمیت و کیفیت آموزش عالی سلامت، افزایش رقابت بین دانشگاهی، افزایش تعاملات با سایر کشورها، ارزآوری و معرفی توانمندی‌های ایران در سطح جهانی منجر خواهد شد (۴-۶). همچنین بر ضرورت دستیابی کشور به مراتب عالی در عرصه‌های بین‌المللی آموزش عالی سلامت، ارتقاء توریسم آموزشی در راستای درآمدزایی، و ارائه چهارچوب دقیق در خصوص افزایش سطح رضایتمندی دانشجویان بین‌الملل حوزه علوم پزشکی، و بازاریابی بین‌المللی تاکید شده است (۷-۹).

تحولات بین‌المللی بر موسسات آموزش عالی سلامت تاثیر بسزایی گذاشته است. در نتیجه، بازاریابی آموزش عالی سلامت یکی از مهم‌ترین پیامدهای منتج از بازارگرایی و نگاه ویژه دانشگاه‌های علوم پزشکی به گروه‌های هدف است. راهبرد بازاریابی آموزش بین‌الملل به شناسایی بازار و مخاطبان وابسته است. فارغ‌التحصیلان بین‌الملل از جمله این مخاطبان هستند. شاخص توان جذب، پذیرش و آموزش دانشجویان

بین‌الملل بیانگر کیفیت و سطح مطلوب کشور در حوزه آموزش عالی سلامت است. شرایط بالقوه و بالفعل دانشگاه‌های علوم پزشکی به منظور جذب و آموزش دانشجویان بین‌الملل استعداد دانشگاه نامیده می‌شود. به عنوان مثال، رفتار مناسب نیروی انسانی و مدیران دانشگاه با دانشجویان و دانش‌آموختگان بین‌الملل به عنوان عامل پیش‌ران به تسهیل فرآیند جذب دانشجوی بین‌الملل منجر می‌شود (۷، ۱۲-۱۰). در همین راستا، مطالعه حاضر با هدف تبیین تجربه زیسته تحصیل در دانشگاه علوم پزشکی از منظر دانش‌آموختگان بین‌الملل انجام شد.

روش کار:

به منظور استخراج تجارب مثبت و منفی دانش‌آموختگان بین‌الملل از تحصیل در دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور مطالعه کیفی انجام شد. محیط پژوهش یکی از دانشگاه‌های قطب علوم پزشکی کشور واقع در استان تهران بود. این مطالعه از طریق مصاحبه با دانش‌آموختگان بین‌الملل انجام شد.

با توجه به قلمرو موضوعی نمونه هدفمند، مصاحبه‌شوندگان در این زمینه شامل ۱۴ نفر از دانش‌آموختگان دانشگاه فوق‌الذکر از کشورهای هند، پاکستان، افغانستان، و عراق بودند. بدین منظور مصاحبه نیمه ساختارمند با نمونه‌گیری هدفمند و به روش گلوله برفی با استفاده از راهنمای مصاحبه و در حد اشباع داده‌ها انجام شد.

در مصاحبه نیمه ساختاریافته سوالات توصیفی و ساختاری با تمرکز بر روی مسائل یا حوزه‌ای که باید پوشش داده شده و مسیرهایی که باید پیگیری شود، گنجانده شد. توالی پرسش‌ها برای تمام شرکت‌کنندگان مشابه هم نبوده است. بلکه به فرآیند مصاحبه و پاسخ‌های هر فرد بستگی داشته است. مصاحبه با

سوالات ساده و کلی‌تر شروع شده و به سمت سوالات اختصاصی‌تر پیش می‌رفت. در طراحی راهنمای مصاحبه از نظرات متخصصان مربوطه استفاده شد. راهنمای مصاحبه به محقق اطمینان می‌داد انواع مشابهی از داده‌ها را از تمام افراد مطلع گردآوری کند.

روائی ابزار تحقیق با تأیید گروه متخصصین و اعتبار آن از طریق چک کردن نظرات دانش‌آموختگان بین‌الملل شرکت‌کننده، که اطلاعات از آنان بدست آمد، صورت گرفت. همچنین قبل از شروع تحقیق، مطالعه‌ای پایلوت با دو نفر دانش‌آموختگان بین‌الملل جهت رفع نواقص راهنمای مصاحبه انجام شد.

قبل از انجام مطالعه ارتباط مناسب برقرار شد؛ اعم از: معرفی پژوهشگر، ذکر محرمانه ماندن نام مصاحبه‌شونده و مکالمات ضبط شده، اخذ رضایت فرد مصاحبه‌شونده جهت ضبط مکالمات، ذکر انگیزه اجرای پژوهش، علت انتخاب فرد مصاحبه‌شونده و غیره.

جهت امکان تبادل بهتر افکار و اطلاعات، مصاحبه رو در رو انجام شد. مصاحبه در زمانی نسبتاً کوتاه ۶۰-۴۰ دقیقه‌ای که برای مصاحبه‌شوندگان راحت‌تر بوده و دغدغه فکری کمتری داشتند، انجام شد. در طی مصاحبه قسمت‌های مورد نظر یادداشت و با رضایت مصاحبه‌شونده از ابزار ضبط مکالمات استفاده شد.

جهت تجزیه و تحلیل اطلاعات، فایل‌های صوتی پیاده‌سازی و مستند شده، و نهایتاً طبقه‌بندی شد. نسخه‌برداری در فاصله زمانی کوتاه پس از مصاحبه انجام شد. مصاحبه‌ها به روش تحلیل محتوای عرفی با رویکرد استقرائی تجزیه و تحلیل شد. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌های کیفی از نرم‌افزار MAXQDA10 استفاده شد. مقوله‌ها، مفاهیم و کدها بر اساس نظر محقق ساخته و تعریف شده‌اند. در این پژوهش از روش تحلیل محتوا به این صورت استفاده شد که ابتدا با مرور متن مصاحبه‌ها، با توجه به هدف پژوهش و با **کدگذاری** شروع شده و کدهای مشابه شناسائی شد.

در ادامه بر اساس کدهای مشابه، کدهای اولیه انتخاب شدند و از درون کدهای هر حوزه بر اساس شهود و درک پژوهشگر از موضوع مورد بررسی، مفاهیم و مقوله‌های اصلی شناسائی و دسته‌بندی شد.

در این پژوهش سعی شد با ایجاد تمهیداتی معیارهای دقت، مشابه روئی و پایائی در پژوهش‌های کمی رعایت شود. جهت افزایش دقت و مقبولیت یافته‌ها از روش چک کردن مجدد با مصاحبه‌شوندگان استفاده شد. ملاقات حداقل دو بار با هر یک از مشارکت‌کنندگان پژوهش برای جمع‌آوری اطلاعات، تماس‌های تلفنی یا حضوری با شرکت‌کنندگان در مواقع مورد لزوم، نظرخواهی از مشارکت‌کنندگان برای تأیید صحت برداشت‌های پژوهشگر و مرور توسط افرادی غیر از شرکت‌کنندگان انجام شد. همچنین، برای افزایش تأییدپذیری یافته‌ها درباره صحت تفسیرها و فرآیند کدگذاری با تعدادی از همکاران آشنا با نحوه تحلیل پژوهش‌های کیفی مشورت شد و کلیه مراحل انجام کار و چگونگی استخراج داده‌ها به دقت ثبت شد.

یافته‌ها:

محتوای مصاحبه‌ها در قالب ۲ مقوله، ۲۱ مفهوم و ۸۲ کد طبقه‌بندی شد. دو مقوله اصلی مطالعه عبارتند از: (۱) تجارب مثبت؛ و (۲) تجارب منفی.

مقوله تجارب مثبت در قالب ۷۰ کد و ۱۳ مفهوم به شرح ذیل طبقه‌بندی شد: (۱) حوزه بازاریابی؛ (۲) حوزه فرهنگی؛ (۳) حوزه ارتباطی؛ (۴) حوزه اجتماعی؛ (۵) حوزه رفتاری؛ (۶) حوزه علمی؛ (۷) حوزه آموزشی؛ (۸) حوزه فنی و تکنولوژیکی؛ (۹) حوزه مالی؛ (۱۰) حوزه سازمانی؛ (۱۱) حوزه پژوهشی؛ (۱۲) حوزه رفاهی؛ و (۱۳) حوزه پیامدی.

مقوله تجارب منفی در قالب ۱۲ کد و ۸ مفهوم به شرح ذیل طبقه‌بندی شد: (۱) حوزه بازاریابی؛ (۲) حوزه

فرهنگی؛ ۳) حوزه ارتباطی؛ ۴) حوزه اجتماعی؛ ۵) حوزه آموزشی؛ ۶) حوزه مالی؛ ۷) حوزه سازمانی؛ ۸) حوزه رفاهی.

در ادامه به ذکر و مقایسه تجارب مثبت و منفی دانش‌آموختگان از تحصیل در دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور در حوزه‌های مختلف پرداخته شده است:

• حوزه بازاریابی

الف) تجارب مثبت: ۱) ثبت نام دانشجویان سایر کشورها؛ ۲) سهولت اخذ پذیرش توسط دانشجویان فارسی زبان سایر کشورها؛ ۳) تمایل به ادامه تحصیل جهت مقاطع بالاتر در کشور ایران؛ ۴) اعتبار مدارک دانشگاه‌های علوم پزشکی ایران در سطح بین‌المللی.

ب) تجارب منفی: ۱) دشواری شروع تحصیل در دانشگاه؛ ۲) تعداد کم دانشجویان هر ورودی.

• حوزه فرهنگی

الف) تجارب مثبت: ۱) برقراری ارتباط بین فرهنگی با دانشجویان از سایر کشورها؛ ۲) تنوع فرهنگی دانشجویان بین‌الملل پذیرفته شده از کشورهای مختلف؛ ۳) تشابه فرهنگی و مذهبی بین کشور مبدأ و مقصد؛ ۴) همسایگی با کشور مبدأ؛ ۵) سبک زندگی آسان.

ب) تجارب منفی: عدم وجود تجربه زندگی در کشوری جز کشور مبدأ.

• حوزه ارتباطی

الف) تجارب مثبت: ۱) یادگیری زبان کاربردی انگلیسی؛ ۲) یادگیری زبان کاربردی فارسی؛ ۳) ارتباط اساتید با دانشجویان؛ ۴) همزیانی کشورها؛ ۵) درک متقابل؛ ۶) شیرینی زبان فارسی؛ ۷) آسانی یادگیری زبان فارسی. ب) تجارب منفی: ۱) عدم تسلط به زبان انگلیسی و فارسی؛ ۲) دشواری برقراری ارتباط کلامی دانشجویان ایرانی و خارجی.

• حوزه اجتماعی

الف) تجارب مثبت: ۱) تشکیل شورای صنفی دانشجویان بین‌الملل؛ ۲) محیط دوستانه؛ ۳) اجتماعی شدن؛ ۴) عدم وجود احساس غربت؛ ۵) احساس همانندی و مشابهت با دانشجویان ایرانی؛ ۶) تاثیر یادگیری زبان فارسی بر ارتقاء سطح اجتماعی و روحیه دانشجویان.

ب) تجارب منفی: تنهایی و انزوا.

• حوزه رفتاری

تجارب مثبت: ۱) مشورت و همدلی با دانشجویان هم‌کلاسی و سال بالائی؛ ۲) راهنمایی و همدلی اساتید با دانشجویان؛ ۳) مهربانی و مهمان نوازی ایرانی‌ها؛ ۴) رفتار اساتید با دانشجویان بین‌الملل؛ ۵) نحوه برخورد مناسب مسئولین و کادر اداری؛ ۶) تعامل مناسب دوستانه بیماران با دانشجویان خارجی در دوره‌های بالینی؛ ۷) آشنائی، تعامل و دوستی با دانشجویان ایرانی در کلاس‌های درسی و بالینی؛ ۸) برخورد یکسان اساتید و مسئولین با دانشجویان ایرانی و بین‌الملل.

• حوزه علمی

تجارب مثبت: ۱) اساتید نخبه، مجرب و توانمند؛ ۲) رتبه بالای دانشگاه‌های علوم پزشکی ایران در بین کشورهای مسلمان، منطقه و جهان؛ ۳) پیشرفت‌های پزشکی ایران؛ ۴) کسب تجارب ارزشمند تحصیلی و حرفه‌ای؛ ۵) سطح بالای علمی دانشجویان تحصیل کرده در دانشگاه‌های علوم پزشکی ایران؛ ۶) سطح بالای علمی دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور؛ ۷) شرایط عالی تحصیل؛ ۸) دستیابی به برترین سطح علوم پزشکی در منطقه غرب آسیا؛ ۹) کسب رتبه‌های برتر توسط دانشگاه‌های علوم پزشکی ایران در شاخص‌های جهانی؛ ۱۰) برابری رتبه دانشگاه‌های علوم پزشکی ایران با برترین دانشگاه‌های جهان.

• حوزه آموزشی

الف) تجارب مثبت: ۱) کیفیت بالای آموزش و تدریس؛ ۲) تلاش اساتید برای انتقال دانش؛ ۳) بالا بودن سطح صلاحیت بالینی؛ ۴) تدریس به زبان انگلیسی؛ ۵) تسلط اساتید به زبان انگلیسی؛ ۶) ایجاد مراکز آموزش زبان فارسی مختص دانشجویان بین‌الملل؛ ۷) بهره‌گیری از اساتید مجرب زبان آموز فارسی؛ ۸) برگزاری اکثریت آزمون‌ها به صورت چهار گزینه‌ای؛ ۹) تطابق آزمون‌های دانشگاهی و ملی با مطالب تدریس شده؛ ۱۰) تدریس دروس بالینی و کارآموزی در مواقع مورد لزوم به زبان انگلیسی؛ ۱۱) اولویت تدریس دروس بالینی و کارآموزی به زبان فارسی؛ ۱۲) تعامل آموزشی دانشجویان ایرانی و بین‌الملل؛ ۱۳) برگزاری کلاس‌های آموزش زبان فارسی دانشگاهی؛ ۱۴) تفهیم بهتر مطالب توسط اساتید به زبان فارسی؛ ۱۵) تاثیر یادگیری زبان فارسی بر میزان یادگیری و سطح علمی دانشجویان؛ ۱۶) ارتقاء مهارت‌های بالینی و عملی در دوره‌های کارآموزی و کارورزی.

ب) تجارب منفی: ۱) دشواری یادگیری در گرایش‌های مختلف علوم پزشکی؛ ۲) نیاز به تلاش زیاد برای یادگیری علوم.

• حوزه فنی و تکنولوژیکی

تجارب مثبت: ۱) بکارگیری تجهیزات و دستگاه‌های پزشکی، صنعتی و ... پیشرفته در مقایسه با کشورهای مبدا؛ ۲) تکافوی تعداد بیمارستان‌های آموزشی، مراکز صنعتی و ... جهت گذراندن دوره‌های کارآموزی و کارورزی؛ ۳) فراهمی امکانات کافی جهت آموزش دروس نظری و عملی.

• حوزه مالی

الف) تجارب مثبت: مقرون به صرفه بودن هزینه تحصیل برای اغلب کشورهای متقاضی پذیرش نسبت به تحصیل در سایر کشورها.

ب) تجارب منفی: هزینه‌های بالای تحصیل نسبت به کشور مبدا برای برخی از متقاضیان.

• حوزه سازمانی

الف) تجارب مثبت: سهولت انجام امور اداری.

ب) تجارب منفی: قوانین دست و پا گیر اداری.

• حوزه پژوهشی

تجارب مثبت: ۱) انتخاب اساتید مناسب جهت انجام امور پژوهشی و پایان‌نامه؛ ۲) دسترسی به کتابخانه‌های مملو از منابع علمی؛ ۳) امکان مطالعه بهتر در کتابخانه‌های دانشگاهی؛ ۴) برگزاری کارگاه‌های پژوهشی و کتابخانه‌ای؛ ۵) منابع غنی مطالعاتی مدون به زبان فارسی.

• حوزه رفاهی

الف) تجارب مثبت: ۱) تجربه مثبت هم‌خوابگاهی و هم‌اتاقی بودن با دانشجویان ایرانی؛ ۲) سهولت امکان برقراری ارتباط حضوری و غیر حضوری با والدین و بستگان.

ب) تجارب منفی: ۱) عدم تکافوی خوابگاه دانشجویان بین‌الملل؛ ۲) محدودیت‌های اسکان دانشجویان بین‌الملل.

• حوزه پیامدی

تجارب مثبت: ۱) انتفاع دانشجویان بین‌الملل فعلی و آتی و دانشگاه؛ ۲) رفع معضلات بهداشتی و پزشکی مردم منطقه.

نتیجه‌گیری:

سازمانی، پژوهشی و رفاهی مشابهت دارد. لازم به ذکر است در مطالعه مذکور عوامل دیگری همچون خدمات سلامت مورد بررسی قرار گرفته است و از این بعد با نتایج مطالعه حاضر تفاوت دارد.

پیروی و نجفی قزljحه (۱۳۹۸) در مطالعه خود با عنوان «آمادگی استادان گروه‌های آموزشی دانشگاه علوم پزشکی ایران در زمینه تربیت دانشجوی بین‌الملل» علل مقبولیت تربیت دانشجوی بین‌الملل را در گروه‌های فردی، حرفه‌ای، گروه آموزشی، دانشگاهی و کشوری طبقه بندی کرده اند. بر این اساس، تقریباً نیمی از شرکت کنندگان در مطالعه به تربیت دانشجوی بین‌الملل تمایل داشتند. عواملی از قبیل سابقه کار بیشتر، سطح تحصیلات بالاتر، مرتبه علمی بالاتر، و سابق تحصیل، ماموریت آموزشی و زندگی در خارج کشور بر سطح تمایل اساتید به تربیت دانشجوی بین‌الملل تاثیرگذار بود. آنان بر ارزیابی آمادگی حضور در بازار آموزش بین‌المللی، تعیین سیاست‌های آموزش بین‌الملل، جهت دهی برنامه‌ریزی‌های بین‌المللی‌سازی دانشگاه، فراهمی بستر مناسب و زیرساخت بین‌المللی‌سازی دانشگاه، ارتقاء نگرش و توانمندی اساتید در تربیت دانشجوی بین‌الملل، و اجرای برنامه‌های انگیزشی و توانمندسازی در این خصوص تاکید کردند. آنان معتقدند اساتید مسلط به زبان انگلیسی در تربیت دانشجویان بین‌الملل توانمندتر هستند. تدریس به زبان انگلیسی نقش مهمی در جذب دانشجویان بین‌الملل ایفاء می‌کند. زیرا آشنائی با زبان کشور مقصد در زمره مهم‌ترین عوامل انتخاب کشور جهت ادامه تحصیل به شمار می‌رود (۴). محیط پژوهش در مطالعه مذکور همانند مطالعه حاضر دانشگاه علوم پزشکی ایران بوده است. با این تفاوت که اساتید دانشگاه به عنوان جامعه پژوهش وارد مطالعه شده‌اند

تلاش در راستای ارتقاء تجربه زیسته دانش‌آموختگان بین‌الملل یکی از مهم‌ترین عناصر زیربنائی بین‌المللی‌سازی دانشگاه‌های علوم پزشکی، مسیر پیشرفت در سطوح عالی رتبه بندی جهانی و عامل رقابتی به شمار می‌رود. هدف مطالعه حاضر تبیین تجربه زیسته تحصیل در دانشگاه علوم پزشکی از منظر دانش‌آموختگان بین‌الملل بوده است. بدین منظور تجارب مثبت و منفی دانش‌آموختگان بین‌الملل در حوزه‌های بازاریابی، فرهنگی، ارتباطی، اجتماعی، رفتاری، علمی، آموزشی، فنی و تکنولوژیکی، مالی، سازمانی، پژوهشی، رفاهی، و پیامدی استخراج، طبقه‌بندی و مقایسه شد. نتایج مطالعه حاضر با اندک مطالعات انجام شده در این زمینه تطابق دارد.

به عنوان مثال، ناخدا و همکاران (۱۳۹۹) در مطالعه خود با عنوان «ارائه مدل رضایت‌مندی دانشجویان خارجی در دانشگاه‌ها علوم پزشکی تهران» بر سطح اعتبار دانشگاه در سطح بین‌الملل، فرآیند پذیرش و جذب، و کیفیت ارائه خدمات آموزشی، پژوهشی، اداری، مدیریتی، رفاهی، مالی، و فرهنگی به عنوان عوامل اثرگذار بر سطح رضایت دانشجویان بین‌الملل تاکید کردند. لازم به ذکر است رضایت این گروه از دانشجویان عنصر زیربنائی بین‌المللی‌سازی دانشگاه‌های علوم پزشکی، مسیر پیشرفت در سطوح عالی رتبه بندی جهانی و عامل رقابتی به شمار می‌رود (۱۳). در مطالعه مذکور همانند مطالعه حاضر از روش مطالعه کیفی جهت استخراج عوامل مورد نظر استفاده شده است. از سوئی دیگر، جامعه پژوهش دانشجویان بین‌الملل بوده است. یافته‌های آن نیز با نتایج مطالعه حاضر در حوزه‌های بازاریابی، فرهنگی، آموزشی، مالی،

که این امر امکان مقایسه دیدگاه اساتید دانشگاه را با دانشجویان بین‌الملل همان دانشگاه (که در مطالعه حاضر به عنوان جامعه پژوهش انتخاب شده‌اند) فراهم نموده است. یافته‌های مطالعه مذکور در ابعاد دانشگاهی با نتایج مطالعه حاضر در حوزه‌های آموزشی، فنی، مالی، و سازمانی مشابهت دارد. لازم به ذکر است در مطالعه مذکور سطوح دیگری همچون فردی (منظور بررسی در سطح استاد است)، فردی و حرفه‌ای (منظور بررسی در سطح استاد است)، گروه‌های آموزشی، و کشوری مورد بررسی قرار گرفته است و از این بعد با نتایج مطالعه حاضر تفاوت دارد.

حلاج دهقانی و همکاران (۱۳۹۸) در مطالعه خود با عنوان «ارائه الگوی مطلوب جذب دانشجویان خارجی در دانشگاه آزاد اسلامی» بر تکنولوژی و بازاریابی آموزشی به عنوان عوامل موثر در جذب دانشجویان بین‌الملل و بر موانع تکنولوژیکی و موانع فرهنگی به عنوان موانع جذب دانشجویان بین‌الملل تاکید کردند. محققان بر ارتقاء کیفیت آموزشی و پژوهشی در راستای ارتقاء جذب دانشجویان بین‌الملل به عنوان یکی از مهم‌ترین دستاوردهای علمی کشور در سطح جهانی تاکید کردند (۱۰). در مطالعه مذکور همانند مطالعه حاضر از روش مطالعه کیفی جهت استخراج عوامل مورد نظر استفاده شده است. از سوئی دیگر، جامعه پژوهش تلفیقی از دانشجویان بین‌الملل، اساتید، متخصصان نظام آموزش دانشگاهی، مدیران ارشد و مدیران روابط بین‌الملل ستادی واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی بوده است. این امر فرصت مناسبی را جهت مقایسه نتایج مطالعه حاضر در دانشگاه علوم پزشکی را با یافته‌های حاصل از دانشگاه دیگری خارج از حوزه غیر علوم پزشکی فراهم نموده است. یافته‌های آن نیز

با نتایج مطالعه حاضر در حوزه‌های بازاریابی، آموزشی، و پژوهشی مشابهت دارد.

محرمانه نگاه داشتن اسامی صاحب‌شوندگان و نام دانشگاه، آزاد بودن افراد مورد مطالعه در قبول یا رد شرکت در پژوهش، کسب رضایت آگاهانه شرکت‌کنندگان در فرآیند پژوهش، در اختیار گذاشتن نتایج در صورت درخواست مشارکت‌کنندگان، رعایت صداقت، امانت و پرهیز از سوگیری در تفسیر و برداشت از نتایج مدنظر در تمام مراحل انجام پژوهش از جمله ملاحظات اخلاقی رعایت شده در پژوهش حاضر به شمار می‌روند.

احتمال عدم همکاری برخی صاحب‌نظران جهت انجام پژوهش از محدودیت‌های پژوهش حاضر بوده که از طریق درخواست کتبی و گرفتن مجوز و معرفی‌نامه معاونت تحقیقات فناوری و همچنین معاونت آموزشی و کسب اجازه از مدیران و مسئولین دانشگاه مربوطه مرتفع گردید.

نهایتاً، در خصوص ارتقاء تجربه زیسته دانشجویان و دانش‌آموختگان بین‌الملل دانشگاه‌های علوم پزشکی جهت اعمال تغییرات بنیادین در سطح گروه‌های آموزشی راهکارهایی همچون عقد تفاهم‌نامه با دیگر موسسات و مراکز جهت تدریس زبان فارسی و انگلیسی، نظارت بر تجربیات بین‌المللی اعضای هیئت علمی، ارتقاء خودکارآمدی و شایستگی اساتید، تدوین چهارچوب بین‌المللی‌سازی در سطح دوره‌ها و برنامه‌های آموزشی، و اجرای برنامه‌های همتیاری آموزشی و فرهنگی قبل، هنگام و بعد از ورود دانشجویان بین‌الملل به دانشگاه پیشنهاد می‌گردد.

در خصوص جهت اعمال تغییرات بنیادین در سطح دانشگاهی راهکارهایی همچون ارتقاء دفتر روابط عمومی دانشگاه‌های علوم پزشکی در حوزه بین‌الملل،

اعطای بورسیه تحصیلی به متقاضیان مستعد بین‌الملل، و ملحوظ نمودن یادگیری بین فرهنگی و بین‌المللی در برنامه‌های علمی دانشگاه‌ها پیشنهاد می‌گردد.

همچنین، جهت اعمال تغییرات بنیادین در سطح کشوری راهکارهایی همچون ارتقاء صنعت توریسم آموزشی، ارتقاء نظام بازاریابی آموزش بین‌الملل، اجرای برنامه‌های آموزش مباحث چندفرهنگی و مطالعات فرهنگی، ارزیابی سالانه دوره‌ها و برنامه‌ها در زمینه آموزش بین‌الملل، بهره‌گیری از تجارب سایر دانشگاه‌های ملی و بین‌المللی در زمینه آموزش بین‌الملل، شناسائی و تقدیر از تلاش‌های برتر در عرصه آموزش بین‌الملل، و تبیین ساختار آموزش عالی سلامت مبتنی بر ساختار دانشگاه‌های نسل سوم و چهارم پیشنهاد می‌گردد.

in the Internationalization of Higher Education Indexes from Students' Perspectives: (Case Study of Tehran University). *Journal of Public Organizations Management* 2018; 6(3): Pp.157-174. [In Persian]

10. Hallaj-Dehqani A, Fathi-Vajargah K, Khosravi A, & Poushaneh K. A Convenient Pattern for Attracting of Foreign Students in Islamic Azad University. *Journal of Higher Education Curriculum Studies* 2019; 10(20): Pp.7-39. [In Persian]

11. Jalilvand H, Abdi M, & Shahidi M. Determining the Criteria for Attract foreign students in Iranian Medical Universities from the Viewpoint of Faculty Members. *Iranian Journal of Medical Education* 2020; 20(24): Pp.194-204. [In Persian]

12. Hashemnia E, & Bagherimajd R. The Effect of Branding on Attracting International Students with the Mediating of Satisfaction and Loyalty of Brand in Higher Education. *Journal of Public Management* 2020; 13(48): Pp.265-292. [In Persian]

13. Nakhoda K, Hosseini M, Mohammadkhani K, & Ghorchian N. A Model of Satisfaction Promotion for International Students in Universities of Medical Sciences in Tehran. *Journal of Payavard Salamat* 2020; 14(4): Pp.297-310. [In Persian]

1. Behjati-Ardakani F, Yarmohammadian M, Foroughi-Abari A, & Fathi-Vajargah K. Comparative Study of International of Higher Education Curricula in a Number of Countries. *Journal of Research in Curriculum Planning* 2012; 9(6): Pp.80-92. [In Persian]

2. Osman AR, & Ashraf MA. The Mediating Role of Placement in Service Quality of Education: From International Students' Perspective. *Iranian Journal of Management Studies* 2019; 12(4): Pp.531-558.

3. Moosavi M, Azizi M, Badizadeh A, & Rezghi H. Identifying the Components of Internationalization of Higher Education (Case Study: Medical Services Education Industry). *Journal of Healthcare Management* 2019; 9(4): Pp.7-19. [In Persian]

4. Peyrovi H, & Najafi-Ghezalje T. The Preparedness of the Faculty Members of Iran University of Medical Sciences for the Training of International Students. *Iran Journal of Nursing* 2020; 32(122):13-27. [In Persian]

5. Dadgaran N, Bagheri M, & Ahmadi A. Identification of the Dimensions and Components of Medical Education System Enhancement at International Level Using Delphi Analysis. *Journal of Research in Medical Education* 2020; 12(1): Pp.52-61. [In Persian]

6. Ghasemzadeh F, Edalatian J, & Mohammadi M. Designing Model for the Internationalization of Iran's Higher Education (Case Study: One of the University Payam-E-Nour Branch's in Gorgia). *Journal of Islamic Life Style C enteredon Health*: 2019; 3(3): Pp.145-162. [In Persian]

7. Nakhoda K, Hosseini M, Mohammadkhani K, & Ghorchian N. Challenges and Barriers to Internationalization from the Perspective of Faculty Members and Staff of the International Department of Iran, Tehran and Shahid Beheshti Universities of Medical Sciences. *Journal of Medical Educational Development* 2021; 16(2): Pp.94-108. [In Persian]

8. Valimoghaddam-Zanjani S, Kamali N, & Mojtazadeh M. Design and Validation of the Internationalization Model of Higher Education in Medical Sciences Universities. *Journal of Education Strategies in Medical Sciences* 2020; 14(2): Pp.49-61. [In Persian]

9. Galavandi H, Hasani M, & Moradi Z. Analysis and Evaluation of the Status of Universities in the Country